

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 10/2001**door de Raad vastgesteld op 12 februari 2001****met het oog op de aanneming van Besluit nr. .../2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van ... tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter aanmoediging van samenwerking tussen lidstaten bij de bestrijding van sociale uitsluiting**

(2001/C 93/02)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name artikel 137, lid 2, tweede en derde alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité⁽²⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁽³⁾,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag⁽⁴⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Ingevolge artikel 2 van het Verdrag is het een taak van de Gemeenschap om een hoog niveau van werkgelegenheid en van sociale bescherming en de verbetering van de levensstandaard en van de kwaliteit van het bestaan binnen de gehele Gemeenschap te bevorderen.
- (2) Ingevolge artikel 136 van het Verdrag stellen de Gemeenschap en de lidstaten zich, indachtig de sociale grondrechten zoals vastgelegd in het op 18 oktober 1961 te Turijn ondertekende Sociale Handvest en in het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden van 1989, ten doel uitsluiting te bestrijden.

(3) In Aanbeveling 92/441/EEG⁽⁵⁾ beveelt de Raad de lidstaten aan het fundamentele recht van personen te erkennen op inkomsten en prestaties die toereikend zijn om een menswaardig bestaan te leiden. In Aanbeveling 92/442/EEG⁽⁶⁾ beveelt de Raad de lidstaten aan een inkomenspeil te garanderen dat een menswaardig leven mogelijk maakt. In zijn conclusies van 17 december 1999⁽⁷⁾ verbindt de Raad zich tot de bevordering van sociale integratie als een van de doelstellingen van modernisering en verbetering van de stelsels voor sociale bescherming.

(4) Het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's hebben er alle op aangedrongen dat de Gemeenschap een grotere bijdrage levert aan de inspanningen in de lidstaten om sociale uitsluiting te voorkomen en te bestrijden.

(5) In de mededeling van de Commissie van 1 maart 2000 „Bouwen aan een solidair Europa” werden de uitdaging van de sociale uitsluiting en de armoede en het bestaande beleid in reactie daarop in de lidstaten en op het niveau van de Gemeenschap beschreven en werd op basis daarvan voorgesteld om een nieuwe impuls te geven aan de samenwerking binnen de Europese Unie op dit gebied.

(6) De Europese Raad van Lissabon op 23 en 24 maart 2000 heeft de bevordering van solidariteit en sociale insluiting aangemerkt als een intrinsiek onderdeel van de algemene strategie van de Unie voor het verwezenlijken van haar strategische doel voor de komende tien jaar, namelijk de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld te worden, die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang.

⁽¹⁾ PB C 337 E van 28.11.2000, blz. 130.

⁽²⁾ PB C 14 van 16.1.2001, blz. 69.

⁽³⁾ Advies uitgebracht op 13 december 2000 (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

⁽⁴⁾ Advies van het Europees Parlement van 16 november 2000 (nog niet verschenen in het Publicatieblad), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 12 februari 2001 en besluit van het Europees Parlement van ... (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

⁽⁵⁾ PB L 245 van 26.8.1992, blz. 46.

⁽⁶⁾ PB L 245 van 26.8.1992, blz. 49.

⁽⁷⁾ PB C 8 van 12.1.2000, blz. 7.

- (7) De Europese Raad van Lissabon achtte het aantal mensen dat in de Unie onder de armoedegrens leeft en sociaal is uitgesloten, onaanvaardbaar hoog en oordeelde dat stappen moeten worden gezet om de armoede definitief uit te roeien door adequate, door de Raad vóór het einde van het jaar overeen te komen doelen te stellen. Deze doelen zijn overeengekomen door de Europese Raad van Nice op 7, 8 en 9 december 2000.
- (8) De Europese Raad van Lissabon erkende verder dat de nieuwe kennismaatschappij enerzijds mogelijkheden biedt om sociale uitsluiting te verminderen, door de economische voorwaarden te scheppen voor grotere welvaart door méér groei en werkgelegenheid, en door nieuwe mogelijkheden te creëren voor maatschappelijke participatie, maar anderzijds ook het risico inhoudt dat de kloof tussen degenen die toegang hebben tot de nieuwe kennis en degenen die daarvan zijn uitgesloten steeds groter wordt, en hij heeft erkend dat het beleid erop gericht dient te zijn dit risico te vermijden en de nieuwe mogelijkheden maximaal te benutten en dat de beste bescherming tegen sociale uitsluiting een baan is.
- (9) De Europese Raad kwam verder overeen dat het beleid ter bestrijding van sociale uitsluiting gebaseerd dient te zijn op een open coördinatiemethode die nationale actieplannen en een samenwerkingsinitiatief van de Commissie combineert.
- (10) Dit initiatief van de Commissie bestaat uit een voorstel voor een meerjarig actieprogramma ter aanmoediging van de samenwerking tussen de lidstaten en dient gericht te zijn op verbetering van de kennis, ontwikkeling van de uitwisseling van informatie en van beste praktijken, en evaluatie van ervaringen met het oog op doelmatiger en efficiënter beleid ter bestrijding van uitsluiting.
- (11) De ontwikkeling van geharmoniseerde onderzoeken en analyses alsook de bestudering van gezamenlijk bepaalde kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren zullen een basis voor de ontwikkeling van de open coördinatie-methode bieden.
- (12) Bestrijding van sociale uitsluiting en armoede vereist vergemakkelijking van de verwerving van volwaardige arbeidsplaatsen en van de toegang tot middelen, rechten, goederen en diensten.
- (13) De maatregelen ter bestrijding van sociale uitsluiting moeten erop gericht zijn eenieder in staat te stellen in zijn behoeften te voorzien (door middel van betaald werk of anderszins) en in de samenleving te integreren.
- (14) Het Comité voor sociale bescherming, dat is ingesteld bij Besluit 2000/436/EG van de Raad⁽¹⁾ om de samenwerking tussen de lidstaten inzake het beleid op het gebied van sociale bescherming te versterken, draagt bij aan de ontwikkeling en systematische opvolging van acties die erop gericht zijn de sociale bescherming te moderniseren en de sociale integratie te bevorderen, zulks overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van Lissabon van 23 en 24 maart 2000 en van de Europese Raad van Feira van 19 en 20 juni 2000.
- (15) Veel niet-gouvernementele organisaties op verschillende niveaus (lokaal, regionaal, nationaal en Europees) hebben ervaring en deskundigheid op het gebied van de bestrijding van sociale uitsluiting, en treden ook op Europees niveau op als de pleitbezorgers van sociaal uitgesloten; ook de lokale en regionale autoriteiten beschikken over ervaring en kennis op dit gebied; de niet-gouvernementele organisaties, de sociale partners en de lokale en regionale autoriteiten kunnen dus op Europees niveau een belangrijke bijdrage leveren tot een beter begrip van de verschillende vormen en effecten van sociale uitsluiting, en helpen te verzekeren dat bij het ontwerpen, de tenuitvoerlegging en de follow-up van het programma rekening wordt gehouden met de ervaring van sociaal uitgesloten.
- (16) De voor de uitvoering van dit besluit vereiste maatregelen worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de procedures voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽²⁾.
- (17) Om de toegevoegde waarde van de communautaire actie te verhogen, is het noodzakelijk dat de Commissie, in samenwerking met de lidstaten, op alle niveaus de samenhang en de complementariteit van de in het kader van dit besluit ondernomen acties met alle andere relevante communautaire instrumenten, beleidsmaatregelen en acties verzekert, in het bijzonder met die van de structuurfondsen.
- (18) In het vooruitzicht van de toekomstige uitbreiding van de Unie dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de sociale uitsluiting.

⁽¹⁾ PB L 172 van 12.7.2000, blz. 26.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- (19) De Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER-Overeenkomst) voorziet in meer samenwerking op sociaal terrein tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds en de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie die aan de EER deelnemen (EVA/EER) anderzijds. Dit programma dient ook voor deelname opengesteld te worden voor de kandidaat-lidstaten van Midden- en Oost-Europa, overeenkomstig de in de Europaovereenkomsten, de aanvullende protocollen daarbij en de besluiten van de betreffende Associatieraden vastgelegde voorwaarden en voor Cyprus, Malta en Turkije, te financieren door aanvullen de kredieten volgens met deze landen overeen te komen procedures.
- (20) Bij de uitvoering van dit programma zijn de werkzaamheden van andere internationale organisaties, met name de Verenigde Naties, de Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling, de Internationale Arbeidsorganisatie en de Raad van Europa van bijzonder belang.
- (21) Bij dit besluit worden voor de gehele looptijd van het programma financiële middelen vastgesteld die voor de Begrotingsautoriteit in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure het voornaamste referentiepunt zijn in de zin van punt 33 van het Interinstitutioneel Akkoord van 6 mei 1999 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure⁽¹⁾.
- (22) De gelijkheid van mannen en vrouwen is van cruciaal belang, strekt zich uit over alle terreinen en heeft een sterke invloed op de oorzaken en de gevolgen van uitsluiting. Volgens de artikelen 2 en 3 van het Verdrag behoren het opheffen van ongelijkheden tussen mannen en vrouwen en het bevorderen van de gelijkheid van mannen en vrouwen bovendien tot de taken die aan de Gemeenschap zijn toevertrouwd en moet de Gemeenschap bij al haar activiteiten daarnaar streven.
- (23) Het is van essentieel belang dat de uitvoering van het programma gecontroleerd en geëvalueerd wordt om te verzekeren dat de doelstellingen ervan verwezenlijkt worden.
- (24) Aangezien de doelstellingen van de voorgestelde actie betreffende de bijdrage van de Gemeenschap aan de bestrijding van sociale uitsluiting niet voldoende door de lidstaten kunnen worden gerealiseerd, onder andere door de noodzaak van multilaterale partnerschappen, transnationale informatie-uitwisseling en verspreiding van goede praktijken in de gehele Gemeenschap, en derhalve gezien de schaal en effecten van de voorgestelde actie, beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap maatregelen nemen in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel van artikel 5 van het Verdrag. Overeenkomstig het in dat artikel bedoelde evenredigheidsbeginsel gaat het besluit niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te bereiken,

⁽¹⁾ PB C 172 van 18.6.1999, blz. 1.

BESLUITEN:

Artikel 1

Vaststelling van het programma

Er wordt een communautair actieprogramma vastgesteld ter aanmoediging van samenwerking tussen lidstaten bij de bestrijding van sociale uitsluiting, hierna genoemd „het programma”, voor de periode 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005.

Artikel 2

Beginnelsen

1. Het programma zal worden uitgevoerd op basis van een open methode van coördinatie tussen lidstaten om een beslissende stimulans te geven om sociale uitsluiting en armoede uit te roeien door de vaststelling van passende doelstellingen op communautair niveau en de uitvoering van nationale actieplannen.

2. Het programma en de nationale actieplannen zullen bijdragen tot een beter inzicht in het verschijnsel sociale uitsluiting, tot de integratie van de bestrijding van uitsluiting in het beleid en de maatregelen van de lidstaten en van de Gemeenschap, en tot de ontwikkeling van prioritaire acties van de lidstaten afhankelijk van hun specifieke situatie.

3. Bij de ontwikkeling, de uitvoering en de follow-up van de activiteiten in het kader van het programma wordt rekening gehouden met de ervaringen van de lidstaten op alle relevante niveaus en van wie door sociale uitsluiting en armoede is getroffen, alsmede met die van sociale partners, niet-gouvernementele en vrijwilligersorganisaties, sociale diensten en andere maatschappelijke actoren die betrokken zijn bij bestrijding van sociale uitsluiting en armoede.

Artikel 3

Doelstellingen

In het kader van de in artikel 2, lid 1, bedoelde open methode van coördinatie ondersteunt het programma elke samenwerking waardoor de Unie en de lidstaten de doelmatigheid en de efficiëntie van hun beleid inzake bestrijding van sociale uitsluiting kunnen opvoeren doordat:

- a) een beter inzicht in het verschijnsel sociale uitsluiting en armoede verkregen wordt;
- b) van gedachten wordt gewisseld over het gevoerde beleid en van elkaar wordt geleerd;

- c) het vermogen van actoren om sociale uitsluiting en armoede effectief aan te pakken — met name door „networking” op Europees niveau en door bevordering van een dialoog met alle betrokkenen — wordt ontwikkeld.

Artikel 4

Acties van de Gemeenschap

1. Om de doelstellingen van artikel 3 te bereiken, kunnen de volgende communautaire acties worden uitgevoerd in een transnationaal kader:

- a) analyse van kenmerken, oorzaken, processen en trends van sociale uitsluiting — met inbegrip van het verzamelen van statistische gegevens over de verschillende vormen van sociale uitsluiting om deze gegevens te vergelijken —, de bestudering van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren, de ontwikkeling van gemeenschappelijke methoden en thematische studies;
- b) uitwisseling van informatie en beste praktijken, die bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren, beoordelingscriteria en benchmarks en van toezicht evaluatie en „peer reviews”;
- c) bevordering van de dialoog tussen de verschillende actoren en ondersteuning van relevante networking op Europees niveau van organisaties die armoede en sociale uitsluiting bestrijden, met name niet-gouvernementele organisaties.

2. De regelingen voor de uitvoering van de acties van lid 1 zijn in de bijlage beschreven.

Artikel 5

Uitvoering en samenwerking met de lidstaten

1. De Commissie:
- a) draagt zorg voor de uitvoering van de onder dit programma vallende acties van de Gemeenschap;
 - b) wisselt regelmatig met de vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties en de sociale partners op Europees niveau van gedachten over de opzet, de uitvoering en de follow-up van het programma, en over gerelateerde beleidsoriëntaties. Hiertoe stelt de Commissie nuttige gegevens ter beschikking van de niet-gouvernementele organisaties en de sociale partners. De Commissie stelt het in artikel 8 bedoelde comité op de hoogte van de standpunten van deze gesprekspartners;

- c) bevordert actief partnerschap en dialoog tussen alle programmapartners, om een geïntegreerde en gecoördineerde aanpak van de strijd tegen sociale uitsluiting en armoede aan te moedigen.

2. De Commissie neemt in samenwerking met de lidstaten de nodige stappen om:

- a) de actieve betrokkenheid bij het programma van alle betrokken partijen te bevorderen;
- b) de verspreiding van resultaten van de communautaire acties die in het kader van dit programma zijn ondernomen, te verzekeren;
- c) en om te zorgen voor de passende informatie, publiciteit en follow-up met betrekking tot de door dit programma ondersteunde communautaire acties.

Artikel 6

Financiering

1. De financiële middelen voor de uitvoering van dit programma voor de periode van artikel 1 worden vastgesteld op 70 miljoen EUR.

2. De jaarlijkse kredieten worden door de Begrotingsautoriteit toegestaan binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten.

Artikel 7

Uitvoeringsmaatregelen

1. De voor de uitvoering van dit instrument vereiste maatregelen met betrekking tot onderstaande onderwerpen worden vastgesteld volgens de beheersprocedure van artikel 8, lid 2:

- a) de algemene richtsnoeren voor de uitvoering van het programma;
- b) het jaarlijkse werkprogramma voor de uitvoering van de acties van de Gemeenschap van het programma, met de mogelijkheid om de programmathema's aan te passen of aan te vullen;
- c) de door de Gemeenschap te leveren financiële steun;
- d) de jaarlijkse begroting en de uitsplitsing van de middelen over de verschillende acties van de Gemeenschap van het programma;

- e) de wijze waarop de door de Gemeenschap gesteunde activiteiten en organisaties worden geselecteerd alsmede de door de Commissie voorgestelde ontwerplijst van te steunen activiteiten en organisaties;
- f) de criteria voor het uitoefenen van toezicht op en het evalueren van het programma, en in het bijzonder de kosteneffectiviteit, alsook de wijze waarop de resultaten worden verspreid en doorgegeven.
2. De voor de uitvoering van dit besluit vereiste maatregelen met betrekking tot alle overige onderwerpen worden vastgesteld volgens de raadplegingsprocedure van artikel 8, lid 3.

Artikel 8

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.
 2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.
- De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG genoemde termijn wordt vastgesteld op twee maanden.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 3 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.
 4. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 9

Samenwerking met andere comités en band met het Comité voor sociale bescherming

1. Om de samenhang en complementariteit van dit programma met andere maatregelen als bedoeld in artikel 10 te waarborgen, houdt de Commissie het comité regelmatig op de hoogte van andere communautaire acties die bijdragen aan de bestrijding van sociale uitsluiting. Zo nodig zal de Commissie een regelmatige en gestructureerde samenwerking tot stand brengen tussen dit comité en de voor andere relevante beleidslijnen, instrumenten en acties ingestelde comités van toezicht.
2. In het kader van de in dit besluit bedoelde communautaire acties verzorgt de Commissie de noodzakelijke contacten met het Comité voor sociale bescherming.

Artikel 10

Samenhang en complementariteit

1. In samenwerking met de lidstaten zorgt de Commissie voor algehele samenhang met andere communautaire beleidsmaatregelen, instrumenten en acties, met name door passende mechanismen in te voeren voor het coördineren van de activiteiten van dit programma met relevante activiteiten met betrekking tot onderzoek, werkgelegenheid, economisch, industrie- en ondernemingsbeleid, non-discriminatie, immigratie, gelijke kansen voor vrouwen en mannen, sociale bescherming, onderwijs, opleiding en jeugdbeleid, gezondheid, en op het terrein van de uitbreiding en van de externe betrekkingen van de Gemeenschap.
2. De lidstaten doen al het mogelijke om de samenhang en complementariteit tussen activiteiten in het kader van dit programma en de activiteiten op nationaal, regionaal en lokaal niveau te verzekeren.
3. De Commissie en de lidstaten verzekeren de samenhang en complementariteit tussen activiteiten in het kader van dit programma en activiteiten op het gebied van de werkgelegenheid en de actie van de Gemeenschap in het kader van de structuurfondsen, met name het communautaire initiatief EQUAL.

Artikel 11

Deelneming van de EVA/EER-landen, de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa (LMOE), Cyprus, Malta en Turkije

Dit programma staat open voor deelneming van:

- de EVA/EER-landen, overeenkomstig de voorwaarden in de EER-Overeenkomst;
- de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de Europaovereenkomsten, in de aanvullende protocollen daarbij en in de besluiten van de onderscheiden associatieraden;
- Cyprus, Malta en Turkije, op basis van aanvullende kredieten volgens met die landen overeen te komen procedures.

Artikel 12

Toezicht en evaluatie

1. In samenwerking met de lidstaten houdt de Commissie regelmatig toezicht op het programma, overeenkomstig de in artikel 8, lid 2, aangegeven procedure.
2. De Commissie brengt in haar jaarlijks samenvattend verslag aan de Europese Raad die in het voorjaar wordt gehouden verslag uit over de in het kader van dit programma gemaakte vorderingen.

3. Het programma wordt vóór het einde van het derde jaar en aan het einde van het programma geëvalueerd door de Commissie, bijgestaan door onafhankelijke deskundigen. Deze evaluatie is bedoeld om de relevantie, de doeltreffendheid en de kosteneffectiviteit van de verrichte activiteiten te toetsen aan de in artikel 3 genoemde doelstellingen. De evaluatie heeft ook betrekking op het effect van het programma als geheel en op de complementariteit van acties in het kader van dit programma met acties uit hoofde van andere relevante communautaire beleidsmaatregelen, instrumenten en acties.

4. De Commissie legt uiterlijk op 31 december 2006 een eindverslag over de uitvoering van dit programma voor aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Artikel 13

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Gedaan te ...

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

BIJLAGE

AANWIJZINGEN VOOR DE UITVOERING VAN HET PROGRAMMA

1. Onderdelen van de acties

Om de doelstellingen van artikel 3 te bereiken en de acties van artikel 4 uit te voeren, kunnen de volgende maatregelen in een transnationaal kader uitgevoerd worden:

Onderdeel 1: Analyse van de kenmerken, processen, oorzaken en trends van sociale uitsluiting

Voor een beter begrip van het verschijnsel sociale uitsluiting, kunnen de volgende maatregelen worden ondersteund:

- 1.1. studies en bijeenkomsten betreffende de ontwikkeling van gemeenschappelijke methodologieën om sociale uitsluiting en armoede, alsmede de omvang, kenmerken, processen en trends ervan te meten en inzicht erin te verwerven, en betreffende technische werkzaamheden inzake de indicatoren;
- 1.2. de verzameling in de lidstaten en op communautair niveau en verspreiding van statistische gegevens over de verschillende aspecten van sociale uitsluiting om die gegevens doeltreffend met elkaar te vergelijken. Deze maatregel dient de samenwerking tussen nationale bureaus voor de statistiek en de Commissie te ondersteunen en de statistische bronnen op communautair niveau en de bijdrage daarvan aan de analyse van sociale uitsluiting en armoede te verbeteren;
- 1.3. de ontwikkeling van thematische studies die een bijdrage kunnen leveren aan het begrip van sociale uitsluiting om gemeenschappelijke kwesties in verband met beleidsontwikkelingen in de lidstaten, waaronder nieuwe kwesties in verband met de kennismaatschappij, te kunnen aanpakken.

Het is van belang de ervaringen in het veld weer te geven van personen die met sociale uitsluiting en armoede te kampen hebben en gebruik te maken van alle relevante bronnen van informatie over sociale uitsluiting en armoede, met inbegrip van die welke van niet-gouvernementele organisaties afkomstig is.

Bij het onderzoek naar sociale uitsluiting en armoede dient bijzonder aandacht te worden besteed aan de vele aspecten van deze verschijnselen en aan de uiteenlopende situaties van de betrokken sociale groepen, met inbegrip van de armoede onder kinderen, alsook aan de regio's die aan de risico's van sociale uitsluiting blootstaan.

Onderdeel 2: Beleidssamenwerking en uitwisseling van informatie en beste praktijken

Teneinde de beleidssamenwerking en het gezamenlijk leerproces in het kader van de nationale actieplannen te bevorderen, kunnen de volgende transnationale activiteiten worden ondersteund:

- 2.1. acties voor transnationale uitwisseling die de overdracht van informatie en goede praktijken en de bevordering van „peer reviews” beogen door middel van bijeenkomsten/workshops/seminars die zijn gewijd aan evaluatiecriteria, beleidsmaatregelen en praktijken of andere vormen van uitwisseling zoals de gezamenlijke ontwikkeling van strategieën en de gezamenlijke verspreiding van informatie, bezoeken ter plaatse en personeelsuitwisselingen, enz. Dergelijke activiteiten moeten worden georganiseerd op initiatief van lidstaten en/of andere sleutelactoren, waarbij de lidstaten actief betrokken zijn dan wel van Europese organisaties. In het kader van dit onderdeel kunnen ook transnationale uitwisselingen tussen nationale waarnemingscentra of erkende soortgelijke organen worden gesteund;
- 2.2. deskundig onderzoek en technische studies met betrekking tot de ontwikkeling van indicatoren en evaluatiecriteria, ook in verband met de kennismaatschappij;
- 2.3. het jaarverslag over sociale uitsluiting waarin de stand van zaken wordt beschreven betreffende de gevoerde acties, met name de nationale actieplannen, op de voornaamste beleidsterreinen en gebieden waarop de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting aan de orde is.

Rekening houdend met het feit dat sociale uitsluiting een veelzijdig verschijnsel is, dient bijzondere aandacht uit te gaan naar beleidsontwikkelingen betreffende sociale bescherming, werkgelegenheid, onderwijs en opleiding, gezondheidszorg en huisvestingsbeleid.

Onderdeel 3: Participatie van de verschillende actoren en steun voor netwerken op EU-niveau

Om de dialoog met alle betrokken actoren te bevorderen, kunnen de volgende maatregelen worden ondersteund:

- 3.1. financiering van de werkingskosten van de belangrijkste Europese netwerken die betrokken zijn bij de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting; voor de basisfinanciering geldt een maximum van 80 % van de uitgaven waarvoor ondersteuning kan worden verleend;
- 3.2. een jaarlijkse EU-rondetafelconferentie over sociale uitsluiting, georganiseerd in nauwe samenwerking met het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en voorbereid in overleg met alle betrokken actoren.

2. Toegang tot het programma

Dit programma is, onder de in deze bijlage uiteengezette voorwaarden en met inachtneming van de daarin vervatte uitvoeringsbepalingen, toegankelijk voor alle overheids- en privé instanties en -instellingen en actoren die betrokken zijn bij de bestrijding van sociale uitsluiting, in het bijzonder:

- a) de lidstaten;
- b) regionale en lokale overheden;
- c) instanties die belast zijn met de bestrijding van sociale uitsluiting;
- d) de sociale partners;
- e) sociale diensten;
- f) niet-gouvernementele organisaties;
- g) universiteiten en andere onderzoeksinstellingen;
- h) nationale bureaus voor de statistiek;
- i) de media.

3. Algemene overwegingen

Bij het programma zal rekening worden gehouden met de resultaten van voorbereidende acties en activiteiten in het kader van ander communautair beleid en andere communautaire instrumenten en acties.

Bij de formulering, uitvoering, follow-up en evaluatie van de werkzaamheden in verband met het programma zal rekening worden gehouden met de ervaring van mensen die het slachtoffer zijn van armoede en sociale uitsluiting, met de sociale partners, niet-gouvernementele organisaties en andere actoren in de samenleving die een rol spelen bij de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. In alle werkzaamheden van het programma zal de opname van het beginsel van de gelijkheid van mannen en vrouwen geëerbiedigd worden.

4. Methode voor het indienen van aanvragen voor ondersteuning

Onderdeel 1: Maatregelen die onder dit onderdeel vallen zullen hoofdzakelijk worden uitgevoerd door middel van aanbestedingen. Voor de samenwerking met nationale bureaus voor de statistiek gelden de Eurostat-procedures.

Onderdeel 2: Maatregelen die vallen onder actie 2.1 zullen voornamelijk plaatsvinden op basis van jaarlijkse uitnodigingen tot het indienen van voorstellen (een aantal bijeenkomsten/seminars zouden rechtstreeks door de Commissie georganiseerd kunnen worden). Bij de voorstellen dienen instanties, instellingen en actoren uit minstens drie lidstaten betrokken te zijn. De voorstellen kunnen bij de Commissie worden ingediend door lidstaten en/of andere sleutelactoren waarbij de lidstaten actief betrokken zijn, dan wel door Europese organisaties. Voor de acties 2.2 en 2.3 zullen specifieke aanbestedingen noodzakelijk zijn.

Onderdeel 3: In het kader van actie 3.1 kan steun worden verleend aan Europese netwerken die voldoen aan de door de Commissie overeengekomen procedure van artikel 8, lid 2, vastgestelde criteria. Actie 3.2 kan worden gesteund naar aanleiding van verzoeken om subsidies van lidstaten.

5. Activiteiten

De te verrichten activiteiten kunnen worden gefinancierd door middel van dienstencontracten in aansluiting op aanbestedingen of door middel van bijdragen voor medefinanciering met andere financieringsbronnen. In het laatstgenoemde geval mag de financiële steun van de Commissie in het algemeen niet meer bedragen dan 80 % van de uitgaven die door de begunstigde werkelijk zijn gedaan.

Bij de uitvoering van het programma kan de Commissie om extra middelen verzoeken, zoals de inschakeling van deskundigen. Over deze benodigde middelen zal worden beslist in de context van de voortdurende beoordeling van de toewijzing van middelen door de Commissie.

Bij de uitvoering van het programma kan de Commissie in het wederzijds belang van de Commissie en de begunstigten gebruikmaken van technische en/of administratieve bijstand (definiëring, voorbereiding, beheer, follow-up, audit en controle).

De Commissie kan ook initiatieven ontplooiën op het terrein van informatie, publicatie en verspreiding. Voorts kan zij evaluatiestudies verrichten en seminars, colloquia of andere bijeenkomsten van deskundigen organiseren.

Bij de te verrichten activiteiten zal het beginsel van de gegevensbescherming nauwgezet in acht worden genomen.

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

1. Op 19 juni 2000 heeft de Commissie een voorstel bij de Raad ingediend voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad (rechtsgrond artikel 137, lid 2, tweede en derde alinea, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap) tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter aanmoediging van samenwerking tussen lidstaten ter bestrijding van sociale uitsluiting.
2. Overeenkomstig artikel 251 van het Verdrag heeft het Europees Parlement op 16 november 2000 in eerste lezing advies uitgebracht.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 19 oktober 2000 advies uitgebracht.

Het Comité van de Regio's heeft op 13 december 2000 advies uitgebracht.

3. De Commissie heeft bij brief d.d. 24 november 2000 een gewijzigd voorstel bij de Raad ingediend waarin bepaalde amendementen van het Europees Parlement zijn verwerkt.
4. Overeenkomstig artikel 251 van het EG-Verdrag heeft de Raad op 12 februari 2001 een gemeenschappelijk standpunt vastgesteld.

II. DOEL

Dit besluit heeft tot doel een communautair actieprogramma vast te stellen ter ondersteuning van de Europese samenwerking in het kader van de door de Europese Raad van Lissabon bepaalde strategie inzake sociale uitsluiting.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

1. Algemene opmerkingen

In artikel 137 van het EG-Verdrag is bepaald dat de Raad „maatregelen kan aannemen die erop gericht zijn de samenwerking tussen de lidstaten aan te moedigen door middel van initiatieven ter verbetering van de kennis, ontwikkeling van de uitwisseling van informatie en optimale praktijken, bevordering van innoverende benaderingswijzen en evaluatie van ervaringen teneinde de sociale uitsluiting te bestrijden”.

Dit programma is dus bedoeld als aanvulling op de inspanningen van de Gemeenschap om sociale uitsluiting tegen te gaan, en moet met name bijdragen tot een beter inzicht in dit verschijnsel met veel dimensies zodat de lidstaten het vanuit hun specifieke situatie efficiënter kunnen bestrijden.

Dit programma zal tevens worden uitgevoerd op basis van een open methode van coördinatie tussen de lidstaten om een beslissende stimulans te geven om sociale uitsluiting en armoede uit te roeien door de vaststelling van passende doelstellingen op communautair niveau en de uitvoering van nationale actieplannen.

Tenslotte zal in dit programma niet alleen rekening worden gehouden met de ervaringen van de lidstaten met deze problematiek, maar ook met die van een zo groot mogelijk aantal actoren, zowel mensen die zelf blootstaan aan sociale uitsluiting en armoede, als de sociale partners, niet-gouvernementele en vrijwilligersorganisaties, socialedienstenverrichters en andere maatschappelijke actoren die betrokken zijn bij de bestrijding van sociale uitsluiting en armoede.

2. Amendementen van het Europees Parlement

Het Europees Parlement heeft 47 amendementen aangenomen.

2.1. *Amendementen van het Europees Parlement die niet door de Commissie zijn overgenomen*

De Commissie heeft 16 amendementen van het Parlement niet overgenomen in haar gewijzigd voorstel. Het gaat om de amendementen nrs. 1, 12, 13, 30, 33, 34, 41, 43, 44, 47, 50, 52, 55, 56, 62 en 75.

2.2. *Amendementen van het Europees Parlement die door de Commissie zijn aanvaard*

De Commissie heeft 21 van de 47 door het Europees Parlement voorgestelde amendementen letterlijk dan wel inhoudelijk in haar gewijzigd voorstel overgenomen. Het gaat om de amendementen nrs. 3, 4, 5, 6, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 27, 37, 42, 46, 51, 59, 65, 67, 68, 69 en 74.

Voorts heeft de Commissie tien van de resterende amendementen, namelijk de amendementen nrs. 2, 14, 36, 53, 64, 66, 70, 71, 72 en 73, gedeeltelijk overgenomen.

3. Wijzigingen die de Raad in het gewijzigd Commissievoorstel heeft aangebracht

(Tenzij anders vermeld, is de nummering van de overwegingen en artikelen die van het gemeenschappelijk standpunt.)

Van de 31 amendementen die de Commissie geheel dan wel gedeeltelijk in de formulering van het Europees Parlement dan wel naar de geest in haar gewijzigd voorstel heeft verwerkt, heeft de Raad er 25 integraal overgenomen. Het gaat om de amendementen nrs. 2, 4, 5, 6, 14, 17, 19, 23, 25, 27, 36, 42, 46, 51, 53, 59, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73 en 74.

De Raad heeft het daarentegen niet wenselijk geacht de amendementen nrs. 3, 18, 24, 37, 65 en 72, dus in totaal zes amendementen, over te nemen.

3.1. *Nieuwe overweging 2 bis (nummering van het EP)*

Het Europees Parlement wil er met amendement nr. 3 voor zorgen dat rekening wordt gehouden met het herziene Sociaal Handvest van de Raad van Europa. De Commissie heeft dit amendement in licht gewijzigde vorm overgenomen: de zinsnede „er dient rekening te worden gehouden met” heeft zij vervangen door „ook dient rekening te worden gehouden met”.

De Raad heeft het niet wenselijk geacht een specifieke verwijzing naar het herziene Sociaal Handvest op te nemen omdat de tekst van het gemeenschappelijk standpunt reeds een algemene bepaling bevat, die als volgt luidt: „Bij de uitvoering van dit programma zijn de werkzaamheden van andere internationale organisaties, met name de Verenigde Naties, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, de Internationale Arbeidsorganisatie en de Raad van Europa van bijzonder belang”. Het is duidelijk dat deze bepaling alle door de Raad van Europa op dit gebied aangenomen teksten bestrijkt. Via deze bepaling erkent de Raad dat, ook al is de Europese Unie niet wettelijk verplicht met diverse teksten met een internationale reikwijdte rekening te houden, zij zich vaak laat leiden door dergelijke teksten waarbij de lidstaten van de Unie partij zijn.

3.2. *Nieuwe overweging 13 bis (nummering van het EP)*

De Raad heeft het niet wenselijk geacht de overweging over te nemen waarin wordt verwezen naar verenigbaarheid van het referentiebedrag met het huidige financiële kader (amendement nr. 24 van het Europees Parlement, door de Commissie in haar gewijzigd voorstel overgenomen).

Een dergelijke formulering komt in de andere communautaire actieprogramma's niet voor, omdat zij overbodig is. De begrotingsprocedure omvat namelijk de nodige voorschriften die hoe dan ook moeten worden nageleefd, ongeacht het referentiebedrag. Bovendien zou uit een dergelijke bepaling a contrario kunnen worden afgeleid dat het referentiebedrag van een communautair actieprogramma niet altijd verenigbaar is met het bestaande financiële kader.

3.3. *Overweging 16*

In amendement nr. 18 van het Europees Parlement, dat de Commissie in haar gewijzigd voorstel heeft overgenomen, wordt verwezen naar artikel 274 van het Verdrag; de Raad achtte het niet wenselijk deze toevoeging over te nemen.

De Raad gebruikt namelijk een standaardformulering waarin wordt verwezen naar Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999, zonder vermelding van artikel 274 van het Verdrag, aangezien het vanzelf spreekt dat besluiten van de Raad de bij het Verdrag aan de diverse instellingen verleende bevoegdheden onverlet laten. Indien een dergelijke referentie in dit besluit zou worden opgenomen, zou bovendien a contrario kunnen worden verondersteld dat besluiten die deze referentie niet bevatten de mogelijkheid tot afwijking van artikel 274 van het Verdrag openlaten.

De toevoeging in kwestie komt ook voor in een ander amendement van het Parlement (nr. 72), dat betrekking heeft op artikel 7 van het besluit (zie punt 3.5 van deze motivering).

3.4. *Artikel 3 (Doelstellingen)*

De Raad wenst dat van elkaar wordt geleerd, doch niet op basis van gemeenschappelijke parameters (amendement nr. 37 van het Europees Parlement, overgenomen in het gewijzigd Commissievoorstel), voornamelijk omdat hij de term „parameters” te vaag acht en daarnaast omdat over het verschijnsel sociale uitsluiting ook veel van elkaar kan worden geleerd door vergelijking van uiteenlopende gegevens.

Voorts heeft de Raad de verwijzing naar „de context van de nationale actieplannen” geschrapt omdat uitwisseling en van elkaar leren niet uitsluitend in het kader van de open coördinatiemethode behoeft plaats te vinden. Het programma staat immers open voor een hele reeks actoren en instanties die betrokken zijn bij de bestrijding van sociale uitsluiting.

Tenslotte heeft de Raad liever een beknopt dan een zeer gedetailleerd artikel, aangezien het de doelstellingen van het programma betreft.

3.5. *Comité (artikel 7)*

Het gaat hier om een toevoeging die ook voorkomt in een ander amendement van het Parlement (nr. 18), betreffende overweging 16 van het besluit (zie punt 3.3 van deze motivering).

De Raad heeft het om de in punt 3.2 uiteengezette redenen niet wenselijk geacht de verwijzing naar artikel 274 van het Verdrag over te nemen (amendement nr. 72 van het Europees Parlement, door de Commissie in haar gewijzigd voorstel overgenomen).

3.6. *Bijlage, punt 5 (activiteiten)*

Door middel van amendement nr. 65, dat in het gewijzigd Commissievoorstel is overgenomen, wil het Parlement de basisfinanciering van de NGO's met 10 % verhogen, tot 90 % van de kosten.

De Raad wenst met het oog op de samenhang met andere programma's echter dezelfde financieringsregels vast te stellen als voor het communautair actieprogramma in verband met de communautaire strategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005), waarin is bepaald dat „de financiële steun van de Commissie in de regel niet meer dan 80 % bedraagt van de feitelijk door de ontvanger gedane uitgaven”.
